

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpašchneeks un appahdatajš.

Mahjas weesis isnaht ween reis pa nedetu.

Makfaar peefuhtifchanu
par paſti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" puſgadu 85 "

Makfaa bej peefuhtifcha-
naš Rigā:

par gadu 1 rub. — kap.
" puſgadu 55 "
" 3 mehneſchi 30 "

Mahj. w. teef iſbohts feſt-
beenahm no p. 10 ſahloht.

Makfaa
par ſtudināfchanu:

par weenas ſleijas ſmaltru
rakſtu (Petit)- rindu, jeb
to weetu, ko tabda rinda
eenem, makfaa 10 kap.

Medatziņa un ekſpedizija
Rigā,

Ernst Plates biſchu- un
graĥmatu- drufatavā pee
Peſtera baſnizās.

№ 21.

Septdeenā 21. Mai.

1877.

Rahditajs.

Saunatajš ſinas. Telegrafa ſinas.
Geſch ſemes ſinas. No Rigas: dahwanu nemšana preeſch kara-
remainoteem, — ſtrašdaſchana Rigas pili. No Dubultem: nelaimigs at-
gadījums. No Chyrgemes: ihpaſchs noritums. No Beſhim: iſtadrojums.
No Kuſemes: iſchigaru ſiſis. No Peterburgas: augsta Keisara brautſchana.
Ahr ſemes ſinas. No Giropas: wiſpahriga polititas buhſchana. No
Konſtantinopoles: gaidami nemeeri. Kara ſinas.
Tahs jo eewehrojamas maſchines u. t. pr. Pawafara laits. Sina pagr
uſantiteem. Utgahdināſchana. Luhyſchana. Siaojumš.
Beeliku mā: Mehgeris. Iſgudrotāja behdas un preeki. Grauci un ſeedi.

Saunatajš ſinas.

No Rigas. Widſemes zeen. gubernatorš baron Uexküll
kungs aibbrauza darifchānu dehſ uſ Peterburgu. Gubernijas
pahrwaldifchānu pa to laiku uſnehmis Widſemes kamerā tee-
ſas pahrwalditajš ihſtens ſtatsrahtš baron Kampenhausen kungs.

No Buldureem. (Dubultu tuwumā) tika pirmdeem tai 9.
Mai weena laiwa ar 4 ſweijneekem juhrā no witraem ap-
ſweeſta. Kaut gan leela wehtra nebija, bet ſweijneeki bija
laiwu par daudš ſmagu ar tihſleem peewilkufchi un tā tad
neſpehja laimigi malā tikt; 2 prezejuschees wihri un weens
puifšis putodamōš wilmōš kapu atrada; zetortais, jaunelis, pee
laiwas dibina turedamees tika — kaut gan druſku dſihwā,
tomehr brani malā atſweeſts. 2 nelaimigohš liſklus witni
drihš juhrmalā atſkaloja, un tohs pirmā wafarasſwehtku deenā
Bulduru kapōš paglabaja. Treſchais lihkis wehl naw at-
raſts. St. Janis.

No Tiſliſes. Kā tureenas awiſes ſini, tad weens Turku
inſcheneeris un trihs Baſchi-Bozuki tika tai 5tā Mai ar Poti-
Tiſliſes dſeiſzjēku no Achalzičas atweſti. Wini tika tai 25tā
Aprilī, tad muhfeji Ardahani aplenza, 10 werſtes no ſchihs
wilsſehtas ſawangoti. Schee bija tee pirnee, ko muhfeji no
Turkeem ſawangoja.

No Konſtantinopelē. Pah nemeereem Konſtantinopelē at-
rohdam ſchahdas ſinas: Wian zetortdeenu parlamente bija ſawu
ne-uſtižibu iſſaſijufe pret miniſteriju un pagehrejufe, lai pee
miniſteru ſapulzes ari daſchi žiti tiktu peenemti par dalibnee-
teem. Ap to paſchu laiku eenahza ſoſtu ſuhtitee parlamente.
Ahrā bija ſapulzejuschees kabdi 2000 ſoſtu un daſchi no ne-
ſen uſwaretahš Ardahanes eedſihwotajeem. Weens iſ ſoſtu ſuh-
titeem garaĥā runā ſchelojahš, ka waldbiba efoht neſpehjiġa
un ſultans likumus pahrlahpis. Suhtitee pagehreja, lai Da-
mada un Medis-Paſcha tuhlit teekohht atlaisti. Tee parla-
mente buhdami miniſteri drihš pehž ſoſtu ſuhtito eenahſchanas

bija aiſmukufchi prohjam. Weſiſ-Paſcha atbildeja, ka walſts
darifchanas pahraudſifchana peenahlahš tautas-weetneekem,
bet newis ſoſteem, tapehž winu eemaiſifchanaš ir pret liku-
meem un mahnejama. Soſtu ſuhtitee pagehreja, lai to iſ-
ſklaidrojoht ahrā buhdamam kauſchu pulkam un Weſiſ-Paſcha
ari iſgahja ahrā. Soſti brehkaja: „Noht ar miniſteriju!“
Weſiſ-Paſcha kauſchu pulku apmeerinaja un apſohlijahš wiſu
kahrtibā eegrohſiht. Pehž tam kauſchu pulks iſklihda, pa ee-
lahm ſaukdamš: „Noht ar miniſteriju! Noht ar ſultanu!“

— Sultans Hamids ir flims. Daudſkahrt winam uſnahſ
gihboni un aſniš jawenj, tā ka wina beidsama ſtundina gai-
dama. Konſtantinopelē eedſihwotaji wehlahš, lai winſch drihš
mirtu un wina gara neſpehzigais brahliš tiktu ezehts par wald-
neeku. Walodas iſpaudufchahš, ka Medis-Paſcha efoht no amata
atzeltš.

— Tai 16tā Mai atmahza Tunifaš waldbneeka ſuhtitais uſ
Konſtantinopeli, ſultanam to ſiau atneſdams, ka wina waldbi-
neeks (Tunifaš Bejs) newaroht to apſohlito kara-pulku un
nauđu ſultanam ſuhtihſt. Winſch wairat preeſch ſultana ne-
warohſ dariht, kā ſaweem pawalſtneekem atkaut par ſawwal-
neekem Turku karapulkoš eektahteēs. Starp Turzijas un Tu-
nifaš waldbibu lihdš ſchim bijufe draudſiba ſahl ſuſt.

— Pa Jeſus-debeſs braukſchanas deenu Iſcherekeſchi uſbruka
Greeku baſnizās-gahjeem, tohs wiſadi mohzidami, pat ſirmgal-
wus un behnus netaupidami. Ari diwi ſewas tika no raſ-
baineekem ar waru aiſweſtas prohjam.

— Turzijas Greeku pawalſtneeki nahkufchi pee tahš atſih-
ſchanas, ka ar Turzijas waldbibu wairs naw nekahdas iſtilſcha-
nas un ka zeriba jaleekohht uſ Kreeweem.

— Erſerumas gubernatorš pa telegrafu atlaidis ſinu, ka
muhamedaneem ſahl ſuſt tehwijas mihleſiba, žanr Kreewu
iſtureſchanoš, jo Kreewi labi ar muhamedaneem apectahš
un wiſu rihtigi aiſmaſka, ko wini nem.

Telegrafa ſinas.

No Berlīnē. tai 19. Mai. Tee Wahzijas kara brunu-
lugi, kureem bija noſpreests uſ Widus-juhu dohtees, ſawu
žeku uſnehmufchi.

— Serbija buhſchoht miniſterijas pahrgrohſifchana.

— Turki apzeetina želus uſ Balkana kalneem. Konſtanti-
nopolē teek laudis žeei ſawemti.

Geſchſemes ſinas.

No Rigas. No „Latweeſchu palihdſibas komitejas preefſch kara-wihreem un wiuu peederigeem“ mums peenahjīs ſchahds rakſīs:

No daſchadahm puſehm mums waizafchanas peenahfufchās, kahdā wiſſē nodohmajam iſbalihſt mums peeſufhtitas leetas un nandas ſummas un kam taħs taħtali nodohſt.

Tadeħt eerangam par waijadſibu, ſhtatu iſtadrodſchanu doht, lai neſapraſchana neželtoħs — Kā komitejas wahrds jaw uf-rahda, tad muħfu meħrkīs iraid, palihdſibu ſneegt kara-wih- reem un wiuu peederigeem. Mehſ gribam, jif taħ muħfu ee- ſpehſchana ſtahw, behdas maſinahſt un wahſiis dſeedehſt, kuras ſti tarſch muħfu dahrgai tehwiſchtai. Mehſ gribam, ta jaw ſawā uſaijinahſchana eſam iſteitufchees, par to gahdaħt, ta muħfu eewainotee kara-wihri iſtdu labi aplohpti un ka ar ſahju mohſtahm wineem nebuħtu jazeefch truħtums. Mehſ taħtali gribam atweegli- nahſt muħfu kara-wihru wezako, ſewu un behruu litteni un par to gahdaħt, ta wineem nebuħtu jazeefch bads un truħtums, lameħr wiuu gahdneeki iſlei ſawas aſinis preefſch mums, taħ meħſ meerigi mahjās paleetam.

Taħ iħſeem wahrdeem ir muħfu komitejas meħrkīs. Kā ſawu meħrkī nodohmajam panahſt, to iſrahdiħs ſchee muħfu komitejas noſpreedumi.

1., Wiſas mums peeſufhtitas leetas gribam paſchi ta liſt iſſtrah- daħt, ta winas buħtu derigas preefſch eewainoto un ſaſlimuſcho kara-wihru aplohſchanas un preefſch laſaretēs waijadſibahm, un tad iſſtrahdataħs leetas nodohſt ſchejeenes Sarkana Kruta be- dribas ſara komitejai, kura ſtahw apalkch muħfu zeenita guber- natora lunga wadiſchanaħs. Par derigu iſſtrahdaſchana gahdaħs no Rigas Latweeſchu labdarīſchanaħs beedribas muħfu komitejai peebeedrotas kundſes. Preefſch leetu iſſtrahdaſchanaħs Rigas Lat- weeſchu beedriba laiſni atwehleja komitejai ruhmi beedribas nama. Mehſ ſeram, ta Rigā dſihwodamas Latweeſchu mahſes un mei- taħ ne-aturanſees no zilweku miħleſtibas un Deewam patihſtama darba, un muħfu komitejas kundſehm pee leetu iſſtrahdaſchanaħs kreetni palihgā nahſs. Tadeħt luħdsam Latweeſchu mahſes un meitaħ, kuraħm labħ praħts buħtu, ari no ſawas puſes preefſch laba meħrkā weizinaſchanaħs palihdſehſt, peeteitkees pee komitejas kundſehm.

2., Schejeenes Sarkana Kruta beedribas ſara komiteja nodoh- majau iſriħtoħt 400 ſlimneeku gultas ar wiſahm pee taħm pee- peederofchahm leetahm. Muħfu komiteja noſpreeda, tuħlit pil- niġi iſriħtoħt 50 gultas un taħs nodohſt Sarkana Kruta komi- tejai. Preefſch weenas gultas iſriħtoſchanaħs waijaga ſchahdu leetu: 2 maifū, 3 ſpilwenu, 5 ſpilwena pahrweltamo, 1 wilai- nes, 6 palagu, 3 dweeku, 3 krellu, 3 p. biſſchu, 1 wilainu un 1 audekku garu ſwahrku (Schlaſtrok), 1 wilainas jakas un beſ tam wehl ſeku, audekka gabalu, wilainu laſatu, joħſiu, lupatu u. t. pr. Tapeħz luħdsam wiſus dewejus, eewehroħt ſchihħ ſlim- neeku gultas waijadſibas.

3., Salakta nauda tiħs wiſſirims iſleetata preefſch eewainoto un ſaſlimuſcho kara-wihru aplohſchanaħs un laſaretēs waijadſibu eegahdaſchanaħs. Preefſch ſcha meħrkā noſpreeſta nauda tiħs no- doħta apalkch muħfu zeenita gubernatora lunga wadiſchanaħs ſtahwofchaj Sarkana Kruta beedribas ſara komitejai.

4., Pehz tam atlikuſcho nauđu iſleetaħm preefſch palihdſibas ſneegſchanaħs muħfu kara wihru wezakeem, mahſteħm un behrneem, kurſtahda palihdſiba tiħ buħtu waijadſiga.

Mehſ ſeram, ta Latweeſchu taura ſajutiħs ar muħfu komite- jas meħrkī un ka mums ar darbeem un dahwanahm palihgā nahſs, lai tur titku palihdſeis, kur palihdſibas tagad nepezeefchami waijaga, un lai ari Latweeſchu wahrds netiktu aiſmiriħs, tad toħs mineħs, taħ preefſch tehwiſchtas upurus neſuſchi.

Komitejas preefſchneekħ: K. Kalniſch.

Rakſtu wedejħ: Weberu Sanderis.

Kahħs briħdiħ Rigas pili pee ſarkana kruta. Wiſā muħfu leelā tehwiġā tagad tuħſtoſchās uſiħtigas roħlas luſt preefſch kara-eewainoteem tehwuſemes aiſſtahweem; ari pee

mums Baltijā wiſās malās teel ruhpeħts un gahdaħts, ta ka katriħ proħt un ſpeħj preefſch ſcha teizama noluhka. Pee mums Latweeſcheem un muħfu widū, teel no daſchahm pu- ſehm dahwanas laſtas gan preefſch kara-eewainoteem un ſli- meem kara-wihreem, gan preefſch kara-wihru pafal paliku- ſchahm ſewahm, to behrneem un gan atraiktahem un bah- rineem. Tā tad ziħtaħs gan beedribas, gan komitejas un pat ſwabadneeki, ikweens gribedams tahdā wiſſē ſawu abr- tawu uſ tehwuſemes altara nolikt. Un waj deeſgan newa eemeſla to dariht? — Muħfu braħti un deħli ir ſweħtā kara dewuſchees — wiui ir aiginati, kriſtigas draudſes lohze- klus iſ muħamedaneefchu netaiſnas apſpeeſchanaħs atpeħtiħt un kriſtigu tiġibu iſplatihſt. — Mehſ ſinam, ta liħdħ ar kri- ſtigas tiġibas iſplatiſchanaħm un nodibinaſchanaħm teel gaiſima un wiſa zilweziġa attihſtiħa, lai ta buħtu kaħda buħdama, tiħ ſadſihwē, ka ſinatniġā un mahſflā, nodibinata. Tapeħz meħdħ ſajihſt, ka liħdħ ar kriſtigu tiġibu ari meeſigas dſihwes lab- lahſchana iſplataħs. Un meħſ kreedwijas walſts behri jo wairak eſam aiſgrahbti, tad eewehrojām, ka muħfu wiſu ſche- ligais Kungs un Keiſarēs newiħs peħz waras un ſemes kah- rodams, bet weenigi Deewam par goħdu un zilweziġai par labu, tiħ gauħtu naſtu uſ ſewiħ krahwiħ, ſcho kuru pret Tur- keem uſaremdams.

Tapeħz ari meħſ juħtamees diwkaħrtigi pauſtinati, ſcho leelu meħrkī panahſt, ſaur ſawu peeſalihdſibu weizinaħt. Mehſ, kaħ ikgadus leelas ſumas preefſch daſchadeem miſijoneħs noluhkeem labpraħt paſneedsam, un teeſcham newaram ſawu kriſtigu dabu leegt un ſawu paſchu meeſu un aſini aiſleegt. Kad meħſ neħa nedaritum, tad teeſcham meħſ nepelnitum to apſihmeſchanaħm, ka eſam Kriſtus draudſes lohzeħti un iſrahdi- tumees par tahdeem, taħ ne paganu weħrtħs, kam newa ju- ſchanaħm par ſawu meeſu un aſini, tahdeem, kam newa juſcha- naħs, tad wiuu braħti un deħli eewainoti ſahpeħs un ſahpeħs zeeſch, tad atraiktneħs un bahriħi raud par teem, kaħ ſawu dſihwiġu nodewa, ſawu ſweħtu uſdeiwumu iſpildidami. —

Ne, miħli braħti un mahſas, meħſ negriħam tahdi buħt, — meħſ ne-eſam tahdi untapeħz muħfu ſirdiħs ir aiſgrahbtaħs; meħſ daram ikweens jif ſpeħjam, palihdſibu un atweegliħaſchanaħm ſneegdamī. Mehſ pallauſam, kad mums muħfu preefſchagħjei ſauz, to doħdami, kaħ mums ir. Kam ir nauda, taħ doħd nauđu, un kam taħs newa, taħ doħd drehbeħs un ſaiſchkuħs. Un ſchi ir ta kuſte- ſchanaħs, to meħſ Latwiġā un wiſā leelā kreedwiġā manam. Kad Latweeſchu laika-rakſtuħs, wiuu ſludinajumus eewehrojām, tad manam, jif daudħ ſauzeju baħħis atkfan un ka taħs ne- atkfan tuħſneſi, no tam waram buħt pahrlleezinati. Scheħlige Deews, kaħ zilweku ſirdiħs briħniſchē loħla, patħ ſcho darbu ſweħti, zilwekam zilweziġu mohſchanoħs ſirdi ſtahdidams.

Bet tad ari to eewehrojām, ka tur, kur ſimteem tuħſto- ſcheem wiħri uſ kara-lauka doħdahħs, war ne-iſteizamaħs eewai- noſchanaħs notikt un ka toħs aplohppjoħt daudħ, wiſai daudħ waijaga, tad ari meħſ atſkaħrſim, jif wiſai daudħ ir wai- jadſiġs pee eewainoto aplohſchanaħs un tapeħz newar deeſgan ſault un aiginahſt: „nahzeet, ſteidsatees palihdſehſt!“

Rigas pilſſehſtā ſtrahda wairak komitejas wiſās tautās un wiſās lauſchu kaħrtās. Rigas Latweeſchu beedriba, taħ iſ ſawa widus eeħeħluſe komiteju, ihpaſchi ſtrahda Latweeſchu widū, gribedama dahwanas ſalaſiħt un tad taħs peeħlahjiġi iſſchēkdama, pahrlahodama un ſagatawodama tur nodohſt kur waijadſiġa.

Zai woretum ſcha ſwehta noluhka darbu dſitaki eewehroht, es zeen. laſitaju luhdſu, tik man uſtant to uſ kaſhdu maju brianu Rigas pili pawadiht pee ſarkana kruſta beedribas un ſtaſtiht, fo tur peedſihwojis. Tē Rigas pili ir dahmu komiteja, kaſ ſahw ſem augſtas Keiſareenes paſchas wiſſchehligas pahrwaldes un kuzas preekſchneeze ir muſſu zeenijama Wiſſemes gubernatora kundſe, Barona leelmahte Uegkiill. Pee pils leelahm ſahnu durwim peenahluſchi mehs redſam uſſihmenū ſarkanu kruſtu un ſem ta, la pa 3 trepehm augſchā ir komitejas ruhmes. Pa leelahm trepehm uſ augſchu ſahp-dami ari noluhſtam pee durwim, fur atkal ſarkano kruſtu eerangam u. t. pr. Tē nu eegahjuſchi ſawas wirsdrehbes noluhſchi dohdamees pa ohtrahm durwim uſ dibenu.

Tē redſam iſtobas widū leelu galdu un ap to baltus kreh-flus, kaſ wiſur ir ar ſarkano kruſtu apſihmetſ. Wiſaplahrt feenahm ir balti ſkapji ar to paſchu ſihmi un wirskalku, kaſ katra ſkapi glabahts. Tā tad laſam: gultas drehbes, krelli, ſaiſſſi u. t. pr.

Tē ari ſehd kungs, kaſ dahwanas ſanem, fo mehs paſneedsam, peerakſta un kwihtianu iſdohd. Tē eenahl wiſai laipni ſweiznadama kundſe, kaſ zaur mihlihu waigu muhs uſmudina, kaſhdus wahrdus teikt. Mehs zerejam, ka ſchi ſmalſti, bet beſ kaſhda leeka greſnuma gehrbuſehs kundſe ir weena no tahm, kaſ tē katra deenu ſawas nolittas ſtundas palihſedama jeb pahraudſidama pawada un tapehz mehs winai ſarkahvigi tuwodamees ſahkam apwaigatees par ſchahs komitejas darbu weilſchanohs u. t. pr. Wina neween laipni uſ muſſu jautafſchanahm atbild, bet ari leek ſkapjus atflehtg un iſtaſtiſidama rahda, kam katra leeta dere. Wiſs ir ſpohdris un tihrs, iſ-katra maſa lupatina wiſuto ſawā ſklaidribā un katrai leetai ir ſawa weetina. Tē redſam garas, ſaujas platumā fatih-tas lenteſ, tē atkal iſſchetrlantigūs gabalinus wairak lohpa ſaliktuſ un ar bantiti apſeetuſ, tē atkal iſpluzinatās ſchlee-dras (ſcharpiju) u. t. pr. Zita ſkapi krellus, biſſes u. t. pr., zita palagna, diweelus u. t. pr. Rā dſirdam, tad teel wiſas tē nodohſtas drehbes ſem ihpaſchas pahraudſiſchanoſ un pehz ahrſtu padohma ihpaſchās ſahlēs maſgatas un tā tad neween no wiſeem netrhumeem iſtihritas, bet ari no wiſa nelaba goiſa ſklaidrotas un tad tik tē preekſch iſſeetaſchanoſ nolittas. Daudſ drehbju gabali ari teel iſ jauna andekta ſchuhſti. Da-ſchi ir dahwajuſchi tihi jaunus gatawus drehbes gabalus un tā tad nu wiſs, kaſ jaw ir gatawus, ſahw ſawā weeta nolitte. Kad tē wiſu bijam apſkatiſjuſchi, tad tiſam zaur wairak iſtobahm pawaditi un zaur to jo wairak tiſam aiſ-grakhti, redſedami, kaſhda ruhpiſa un kahtiba iſktrā weetinā walda. Weenā ſahlē ſtrahdaja kundſe preekſch iſwallatu drehbju iſlahpiſchanoſ, eelohpuſ ſagatawodama un uſpaſedama — tapot jaunus drehbes ſagreedama u. t. pr. Zai blaſam at-rohdahs leela ſahle, kuzā wairak galbi ir, uſ iſktrā galba atrohdahs trihs lihdſ 4 balti ſchujami akmeni ar baltu kruſtu wirſu un tad daſchadas ſchuhſchanoſ maſſhinas. Drihs ari ſchi ſahle pilbijahs ar ſchuwejahm, jo pulſtiens bija weens un ſtarp weenu un iſchetreem ir darba ſtundas. Bija kun-dſis no daſchadaſchada greſnuma un tā mums iſſklaidrohſ tika no muſſu laipnahs pawoditajas, bet mums nepaſihtamas kundſis, tad pee ſchahm labprahtigahm ſtrahdatajahm, kaſ tē no laba prahta otnah ſchuhſt un palihdſeht, peedere wiſas lauſchu kahtas. Tik pat iſ augſtamanu, ka ſematu zilſchu laudim. Tā tad to deen ſtrahdaja eewaino-

teem kaza-wihreem par labu baronu leelmahtes un freilenes ſtarp kirgotaju un amatneeku kundſehm. Kad mehs uſ tahdu nepeedſihwotu gadijumu ar iſplehſtahm azim ſlatijam, tad muſſu laipna pawaditaja ſmaididama teiza: „ſchi beedriba un ſchis darbs ſaweeno wiſas lauſchu kahtas, tē nepraſa pehz dſi-muma — tē tik luhdſ ilweenu, wiſus, un kam ſirds un ju-ſchana, taſ nahſ un teel ar mihtu prahtu ſanemts, — at-kaut jel wairak nahſu, jo tē ir daudſ darba!“

PeHZ ſcheem wahrdeem pateſi, kad nebuhtu muſſu wihriſch-ku dſimums tē par lawelli bijis, tad buhtum tuhdal pee adatas un deega kehruſchees. Jo kaſ gan war tai weeta ſawadas juhtes leegt, fur tik leela zilwezigbas mihleſtiba walda.

Satrinati un neſpehzibu atſihdami, mehs kluzu zeedami iſ ſchis weetinās atkaſpamees ar to apnemſchanohs, ſchis rindinas uſſihmeht par mohdinanſchānu ilweenam, kaſ wehl nebuhtu mohdees. Bet pee durwim tikjuſchi kaſhdu kungu ſaſtapdami tiſſo wehl atminejamees jautahſt, kaſ gan muſſu laipna pawaditaja un iſſklaidrotaja bija, kaſ tik dſiti zaur ſawu laipnibu un leelu zilwezigbas mihleſtibu muhs ta ſadragahſt wareja. Tē pakluſu un nopeetnu atbildi dabujam: „ta ir muſſu zeen-gubernatora kundſe, muſſu prezidentene.“ — — d — n.

No Dubulsteem. 1. Mai ſch. g. Dubultu kapſehtā, weh-ſas ſmillis eeguldija jaunelli, kuzſch nelaimigi un ar gruh-tahm mohlahm ſawu dſihwes gaitu nobeidja. Minetoſ jau-nellis bija zimermanis un ſtrahdaja pee Dubultu dſeſſeſzeta ſtanziņas. Zaur nelaimigu atgadijumu taſ iſg. g. tai 15. Dezemberi no 4. ſtalaſchahm angſchpehdu uſ pliku, ſaſaluſchu ſemi nokrita. Kriſtoht nelaimigais uſkrita uſ telegraſa drahti un tā tika daſchus ſohſus ſahmus atſweeſts. Nelaimigo lihdſ-ſtrahdneeki, tuſſin eeneſa tuwakajā weefnižā, fur taſ pehz 1/4 ſtundas nedwaſchofſchanoſ ſahla gruhſti dwaſchu wilkt. — Rā ahrſtes ſpreeda, tad jaunellis bija wiſas plauſchinas no muguras atſitis un tā pehz 20 nedelu gruhſtas wahrgſchanoſ reiſ ſawas azis muſſchigā nahwes meegā aiſflehdja.

Stuhla Janis.

No Chrgemes. Neſen atpakal ee-eeſt kaſhds nepaſihtams zilwekſ R. gruntineeka mahjā un ſahl ſcho un to runahſt gan no ſwehteem rakſteem gan no zitaſh leetahm. Mahjas laudis no eeſahkuma dohmaja, ka laikam kaſhds plahuprahtigs eſohſt, bet newareja ari ihſti ſinahſt. Swefſchineekſ liſahs buht leelſ grahamneekſ, jo ſahla praſiht waj winam newa-roht behrnus doht, kureem grahamtu mahziht. Bet kad nu behrenu nebij, tadeht gribeja to paſchu pee pee-angufſcheem (leeleem) darihſt. Pee-angufſchee ſinamſ ſchim jaunam praweet-im negribeja klaufiht, bet to wehl turklaht kreetni ſahla iſ-ſohboht. Swefſchais par to ſahla ſtipri kildotees un nu gruntineekſ zita nela labak neſinaja darihſt, ka kildotajam dur-wis rahdiht. —

No ſchejeenas iſgahjis wiſſch ne-eeſt nelur tahtu, bet doh-dahs L. gruntineeka mahjā. Fur ſahla to paſchu darihſt, fo R. gr. mahjā. Fur labſ pulziſch behrenu bij un praweets nu ſchohs duſchigi ween mahzija. Daſcham no nemahzneekem ari daſchu kulaku eedewa. Ari L. mahjneeki ſchim jaunam ſkohlotaſtam gribeja durwis rahdiht, bet driht ta leeta zitadi greeſahs. Schē jaw winam wakars bij peenahjis un tadeht ſweſchais luhdſa nakſmahjas. Pehz ilgas luhgſcha-nas ari to palahwa. Swefſchais pa nakti guledams dabu ſinahſt, ka rihtā agri nahſſchohſt no nahburgu walſtes kaſhds

buja rohka 1500 kistu patrohnu. Tai 15. Mai no Kawkafijas kara-spehka wirswadonis leelsirts Michaels pa telegrafu siao: Turku kara-fugi pee Ardeleres (pee Melnaha jubras) noweda 3000 Ischerkeschu; weens batatons no muhsu karapulkeem, no Ardeleres nahdamis, dewahs wineem preti un us-zehma tantinu. Mufseji pasaudeja 13 wihrus, 7 tika ee-wainoti. Weena data no Krawtschenka pulka sipri un fihwi fahwahs, eenaidneeka pametums bija leels. Us muhsu pusi tika ewainoti 30, jauni pulki nahf floht. — Eenaidneeka kara-fugi apfchanda jubrmalas weetas (pilschettinas, fahdschas), bes la wini dauts fshahdes nodaritu. — Pee isluhkoschanas atrada, la libhs Karfei neweena eenaidneeka saldara nam. Kubanes armija dohdahs us preelschu, lai waretu kalna-zelus sawa apfargaschanā nemt. — Tereses apgabala nemeers apspeests. Dagestane ir meeriga. Mufsu kara-pulku weseliba atrohnahs branga buhschanā.

Tahs jo eewehrojamahs maschines preelsch muhsu laiku semkshypibas darbeem.

(States Nr. 19. Beigums).

Scho usfarschanas wihsi us lohka federehm R. Garret & Sons peenehma preelsch wifahm maschines datahm, tam schurp un turp jakustahs, zaur to neween masal lehgera weetu, bet ari masal apfshypanas un ta tad ari maschines usturesshana paleel lehtaka neta tahdu maschinu, kas pehz zitas konstruktijas taihtas.

Nad nu graudi no fahmeem schkirti, tad wifu pirms par tam jagahda, ta rohgas teel noschirtas. Tas teel pee R. Garret & Sons kufamahm maschinehm isdarihts zaur lohka-feetu ar leeleem zaurumeem. Preefsch daschadas labibas teel daschadi feeti ar daschadeem zaurumeem leetati. Zaur lohka-feeta ahtru kufinatschanohs teel pelawas un graudi fretni fakratiti, zaur to tee graudi un smaltatahs pelawas pa feeta zaurumeem zauri kricht, kamehr feeta teel kratiti. Schi noschirtshana ir pee kufama maschinu labibas tihrischanas tas swarigatais darhs, turu R. Garret & Sons zaur sawu feetu konstruktiju pilnigi ispilba, jo ari pee pawairotas kufshanas graudi rohgas nenahf.

Tas zaur nupat istahs hito strahdashanu panahktais maishjums smaltaku pelawu un graudu teel tahkala tihrischanā laists. Schis maishjums nahf us leelu zaurumotu bleka-feetu, kas schurp un turp kustahs un ta tad graudeem zauri jakriht us weenu apafsch feeta fazeltu wehja-straumi (puhschanu). Zaur weenreissgu fshaschanu un wehtischanu (puhschanu) wehl newar pilnigu tihrischanu panahkt, labiba wehl janodohd tahkakai tihrischanai. Schis tihrischanas eeritte atrohnahs maschines augfshas daka, tapehz labiba no apafsch us augfchu pahzefama, kas zaur grahdshanas-eeritti, ta nosantio elewatoru noteel. Schis elewators pastahw is fshnas bes gala, kas ar ihpafsheem preelsch tom eerikteteem bikereem ir aplitta un pa 2 ripahm tet; mineteer bikeri nsem to apafschā fakrahdomohs labibu un nef to us augfchu un tur to ishex. Schē nu fahktahs ta beidsama tihrischana eelsch weena ahtra kufshchanā buhdama kasta, tur labiba wehl par 2 zauru-moteem feeteem teel westa un diwreis wehtita, ta ari tahs war-buht wehl nenoschirtas fakapatas wahrpas zaur weenu masu pufapatu feetu teel noschirtas.

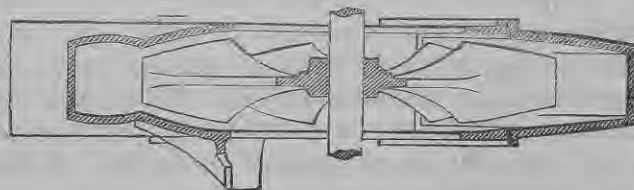
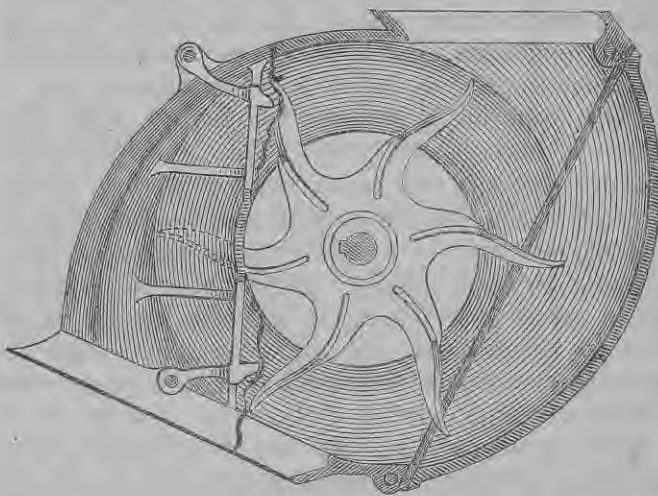
Pehz schis tihrischanas war nu gatawo labibu waj nu tai-fni maishs eelaist jeb waj sorteereschanu preelschā nemt. Preefsch sorteereschanas teel bruhchts weens stallejams drahts zilinderis, kura starpas starp drahtehm war pehz patilschanas platakas jeb schaurakas istaist, ta la tee masee schaurer graudi jaw pee zilindera fahuma zauri kricht, turpreti tee smagakee un leelakee graudi tiki pee zilindera gala zauri kricht. Us tahdu wihsi pee R. Garret & Sons kufamahm damsmafchinehm labiba teel trihs sortes (schkirts) noschirta, kas preelsch labibas pahredehschanas no leela swara.

Pee meeschu kufshanas bes tahs jaw istahs hitas strahdashanas wehl nahf aloru-nolauschana no meeschu graudeem, kas

pee R. Garret & Sons kufamahm damsmafchinehm teel isdarihts zaur weenu ahtra kufshchanā buhdamu spahrnu-aparatu, kas meeschu graudus ar leelu ahtrumu fweefsch pee weena is dseksbleka rihwu pastahwofcha mantela, zaur to meeschu atoti (gali) pilnigi no graudeem teel schkirti. Schis aparats ir maschinei preelsch beidsamahs tihrischanas eeritts, ta la nosiste graudu atoti is graudeem teel iswehtiti.

Par mineto kufama maschinu ihpafschu sawadibu ir wehl ap-fshimejams wiau wentilators (wehtitajs), kas preelsch tihrischanas to wajjadsigo wehju argahda.

Pee zitam kufamahm maschinehm teel preelsch tam us ihpafschu welli ustaitshis spohles-wentilators, no tahdas konstruktijas, ta tahda pee prahtahm labibas wehtischanas maschinehm teel bruhkteja;

R. Garret & Sons ir weenu dauts terigali taifstu wentilatoru ar schaurer leeta-dsekscha spahrerem peetaifshuschi, ta tas us schā flahst peelittu nobildejumu redsams, — un so ar, par deels-gau eewehrojamu pahrlabeshchanu un weentahrtigaku buhschanu pee wiau maschinehm war apfshmeht.

No nupat R. Garret & Sons kufama damsmafchinu aprahstijuma redsams, ta schis maschines peeder pee tahm wifu weentahrtigali taifstahm kombineeretahm kufamahm maschinehm, kas preelsch wiau leetashanas no leela swara, eewehrojohd tahs jaw pee lokomobiles aprahstijuma peeminetahs buhschanas, sem kufahm tahs strahda. Pee tam winas wajrak pashtrahda, neta zitas maschines no tahda pascha seeluma. Wifas lehgeru-weetas ir strahdashchanā pee-eijamas, ta la tahs arweenu war peeraudfihit un ihstā laika ar effu eefmehreht, bes la strahdashchana buhtru apturama. Maschines konstruktija pee sawas leelas weentahrtibas ir lohiti siipra un kreetna, maschines stahws ir is labasa Amerikas ohsola lohka taifshis un tad wehl apsilprinahs, ta la tas lohiti siipis ir un ilgi tura.

Zaunatohs laikos tika no dauts Anglu fabrikanteem taifsti aparati (eetaifshumi), tam labibu kufama spohle wajjadsjea eewest, bet kas sawu ufdewumu ne us tahdu wihsi ne-ispilbija, jo schēe apparati pagehr tahdu paschu ruhpihu apdeeneschana, kahda pee labishanas eelishanas wajjadsigo, un wini istrahdahs par ne-derigeem, kad labiba ir miilla un pilna no nesahlehmu; zaur wineem neteel darhs ustaupihits un dautsflahrt rohnahs kawelti un aishbahshchanahs, ta la beidsohd wijs apparats janonem. Wijs tas

apparats padara til to mašhini raibaku un dabrgaku, bes ka ta buhtu labata; R. Garret & Sons fawas mašhines pahrdohd bes schahda labibas-eeliffšanas apparata un schahdu apparatu tikai taifa, kad to ihpafchu wehlahs.

Lai strahdneekem pee tukamahm mašhinehm buhtu drohshaha strahdashana, tad R. Garret & Sons taifjufchi kohti weentfahr-fchu, bet gudru eeritti preeffch tukamas-spholes apfargafšanas, kas schè newareja palikt nepeemineta. Schi eerikte pastahw is weenas augšam tukamas-spholes rihles (galam) buhdamas trellau-wihffgas klapes, kas zaur labibas-eeliffšanas swaru teel mašam tureta. Aistahj tas sawu weetu, tad klape pate zaur sawu smagumu aistriht un aisdara tukamas-spholes rihli. Pee fabritigas kulfšanas, zil tahlu peediffwojumi rahda, gandrihs nelahdi nelaimes notikumi nenoteet, bet tikai pee darba beigšanas, tad istakita labiba teel usbehrta, lai waretu tihriht un mašhini noslauziht. Pee ši darba labibas-eelizzes nestahw us sawu weetu, aifargafšanas-klape tapehz aisdarita, ta nelaimes notikums, kad art kahds strahdneeks paslihdetu, nemas newar notikt.

Iš wifa, to esam pastahstijufchi, redsams, zil lohti R. Garret & Sons K. L. arweenu zentufchees fawas mašhines pahrlahot un wifus praifjumus zaur konstruzijas un apdeenesšanas weentahrtibu iispildiht. Muħfu Baltija jaw 15—20 gabus scho fabrikantu mašhines strahda, kas neween mašhinu teizamu taifjumu un stiprumu, bet ari winau derigumu apleezina, jo winas pehz 20 gadeem, pa kuru laiku buhwefšanas un kulfšanas mašhines katfchu pahrlabotas, pilnigi sawu usdwumu iispilda. Ka tagadeju mašhinu strahdashana, shmesotees uš labumu, naw falihdsinajama ar mašhinehm no tit wezas konstruzijas, tas gan katram prohtams, jo no ta laika fahsoht R. Garret & Sons fawas tukamahm mašhines wifas datās pahrlabojufchi la tas iš muħfu apraktia deesgan redsams. G. R.

Pawafara laiks.

Pawafaris rahdijahs glufchi jauls buht, bet nu ir dautskahrtigi fawads pahriwehrtees. — Kad aifgahjeju putni fahla pahrnahkt, bija jauls laizinfch, tad starpa atmetahs ihsti auksts. — Pehz tam nu bija atkal kahdas deenas lohti filts un jauls, ta ka jaw fahla kohkeem lapas rahditees. 5. Mai dširdejam schogod' pirmo reisi pehrfona rihbeenus. Pehz ta pehrfona palika ihsti dšestrs laiks, un tahds nu ir pastahwejis wifas tahs deenas lihds schim (13. Mai), ta ka lohti plaukfšana, sahle un seemas-jehja augšana teel dauts aiflaweti. Wafaras-fwehkti pee durwim, saki mešhini wehl nekur naw redsami! — Kartupekus jaw esam pa leelakai datai semè eebahsufchi un nu gaidam ar leelu ilgofšanohs us filtaku laiku, lai ari zitas dahrsa-faknes waretu eedehstih. —

Preeschu Zeħkabs.

Sina pahri uffankteem Rigā.

Pehtera- un Dohmes-basnizā: dšelszela iŃhinowneeks Winzant IŃschanowski ar Dgu Scharl. Blindreich. Privatmaħlers Beneditt Mazulewitfch ar Wilhelmini Kat. Melk. Atfleggu kaleja Gustaw Robert Berg ar Augusti Mariju Wsmuffs, nofauka Seiler. Sšejeenes Wahjijas general konsulata biroh-preeffkneeks Jul. Ernst Szejeenes Bahjijas generalkonfularu biroh-preeffkneeks Jul. Ernst Franz Wendt ar Elifabeti Mariju Eleonori Deichmann.

Zeħklaba-basnizā: frifeeris Julius Ctenberg ar Nataliju Sofiju Agnesi Peterssohn.

Jesus-basnizā: suħermanis Annis Silleneeks ar Mariju Jannsohn. Rufscheris Ernst Jankoffski ar Annu Martinsohn. Wagonu suħmejs Arifchus Seglit ar Annu Graubin. Mus-bohdes ihpafch-neeks Mahrtrinfch Ahrgull ar Trihni Keimann, dšim. Sturme. Sal-dats atlawneeks Gusts Jannsohn ar Zulhi Krieger.

Fahnu-basnizā: faimneeks Adams Skorris ar Lawist Bantewig. Strahdneeks Jakob Wittens ar Annliht Nizzis.

Trihsweenibas-basnizā: Innungas-matrosfs Peter Gustaw Jurkewi ar Mariju Rosenberg.

Reformeeretu basnizā: kaufmanis Beweja (Schweize) Schihl Emil Ede ar Elifabeti Schmalzen. Posamentiers Nikolai Jultans Genebiegel ar Wilh. Augusti Lotzin.

Katolu draudsē: Lubwig Gawè ar Paulini Reimer. Georg Wilh. Augusti Michelson ar Filippini Miller. Jakob Krotfch ar Karolini Guglielmoni. Michael Mikolaitis ar Annu Koslowski.

Pubgšana.

Wifus mihlus Latweeschus, Kursemneekus un Widsemneekus, pilssehtneekus un lauzineekus mihli us-luhdsu, lai schini grubta kara-laika, fur muħfu teh-wijas dehli preeffch apspeestu freistigu brahlu atfwa-binafšanas fawas afinis laista, nahk palihgā, dah-wanas, katrs zil spehdams, pasneegdami, pee tam apdohmadami: „Kas ahtri lihds, tas diwlahrtigi lihds.“ Dahwanas preti nem Mahjas weefa redakzija manā drukatawā pee Petera basnijās Rigā.

Ernst Plates,

Mahjas weefa ihpafchneeks un redaktors.

Atgahdinafšana.

Wif tee, kas wehl par laweem pastelleteem Mahjas weefa effem-plareem naw aismalfajufchi, teel luhgti, uš wifadu wihfi sawu waitadfigo maksu atlihdsinahť wifu wehlat lihds Imo Junii seh. g. Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneeks un redaktors.

Sinojums.

Latweefchu maħtes un meitas, kas wehlerohs palihdteht leetas iŃsrahdahi un fagatawot, ka winas buhtu derigas preeffch eemainoto kara-wihu aploh-fšanas un lajaretas waitadshahm, Rig. Latw. palihdsibas komiteja lihds preefiktees pee schim komitejas funofsim: E. Mambergs, Keelaja Ńrigu eelā Nr. 2, K. Dombrowski, Keelaja Markawas eelā Nr. 143, F. Liedemann, Majaja Gaur-eelā, H. Feldmann, Keelaja Ńehniin eelā Nr. 2, L. Grube, Keelaja Dfirnamu eelā Nr. 19.

Rigas Latw. palihdsibas komitejai preeffch kara-wihreem un wihu peederigeem

lihds 13 Mai eemalfaja Rig. Latw. beedr. no iŃsrihtoras kongeretes 70 r. dahrti Ridfinere 248 r. 1 1/2 l. Uulu kalna pag. 32 r. un 4 pohd. 5 mahz. drehhju, Keelwahdes pils m. pag. 91 r. 24 l. un 15 p. 15 m. drehhju, Keelwahdes mahz. m. pag. 16 r. 66 l. un 1 p. 4 m. drehhju, Tarfalna pag. 17 r. 8 1/2 l., kohpā 475 rubt. un 20 pohd. 24 mahz. drehhju.

Komitejas kafeeris K. P. Mambergs.

Maudas papihru-zena.

Rigā, tai 20. Mai 1877.

Papihri	prafija	maħfaja
5 procentes inŃsriprijās 5. serijas no 1854.	— rubt.	rubt.
5 " prehmiju billetes 1. emiffijas	190 " "	189 " "
5 " " 2 " " " " " " " "	184 1/2 " "	184 1/2 " "
5 " Rigas namu kihlu-grahmatas	— " "	— " "
5 1/2 " hipoteku kihlu-grahmatas	— " "	— " "
5 " Widsems kihlu-grahmatas (ne-uffaf.)	99 " "	98 1/2 " "

Atbildes.

- i—l. Juhfa sinojumu newatam islehtahť. Kad lahda pagasta waldiba jeb kahds iš winas lohjeleem sawu peenahktimu ne-iŃpilda, tad suhdsi-bai wairaf weetas nefa pahri-preedumam awihds. Tas pairs buhtu darans tai leeta, pahri to Juhf sinojat.
- G. S. —W. Juhfu suhrijumu fanehmam. Paldees. Pahru mafaka raksteemu paliks ne-iŃleerati, tapehz ka tahdi jaw fenaf Latweefchu waloda pasneegti.
- G. W. —K. Leeta pate naw nemas no tahda fwara, ka pahri to waitadsetu til igt Ńehdteees. Waf newatam sawu atihdi ta saraktihť, ka ta buhtu gala-wahrs?
- K. W. —J. Saraktlat iŃfahdrojumu (lahffchu jatts), kas uš leetu pahfa meem shmejachs, tad mehs to usnemjum. Redahjija.

lihds 20. Mai pee Rigas atnahkfufchi 983 lugi un aifgahfufchi 346 lugi.

!! Augsta laime !!
Sablokly un Meyer familijai
 Maščōs unšīnīga pateiziba par laipnīgu usņem-
 ūšanu wafaras-swehtkōs no **K. M. un P. S.**

„Beribas“ beedriba.

Komira tai 11. Mai **Dorothea Bertholz Nr.**
190/51. Preekšūneeziba.

No Keelwārdes pagasta waldības ir preekšā eemai-
 noņem un flīneem kara-wītreem eemakšāi Rig.
 Latv. beedr. 90 rbl. 24 kap. un 625 mahz.
 drehbu. **J. Weis.**

Rīgas Latweeschn beedriba.

Swehtdeendā 29. Mai
išbraušchana sakumōs
 us Džgri.

Jafapulkjeahs Rīgas-Dinaburgas dšelszēta bah-
 nist. Dšelszēta brauzēns išbrauks no Rīgas pul-
 šter 8 no rīsta un brauks apatāi no Džgres us
 Rīgu pulkst. 10 wakārā. Maška: beedreem un tun-
 dšehm 75 kap., behnēem 35 kap., šwēšdeem, kas
 peedalašs, 1 rbl. un kas beš lihdš braušchānas tur-
 pai Džgrē sakumōs dalību nem, 30 kap. Bīketes
 eeprekšā dabujamas beedribas namā. Beedru lahr-
 tes ja usrašba. Vectureschana buhs pee Stoppinu
 mūiščas un Išchskiles. **Kahrtības komištja.**

Tai 29. Mai šō. g. taps Kalnamūiščas (Sof-
 zumberge) basnizās krohga

teaters

špehlēhts. Česahkums pulkst. 5 pehš pusdeenas; pehš tam
 weesīgs wafars. Mīhtl ušlukhš **Tehrwitneekš.**

Zaur šcho laipni šwoju, ka
Mundel kunga apteeki

leelā Alekšander-eelā Nr. 42,

esmu pīzīs un to pašū us šawu rektinu tablat
 weidščū. Labu apdeeneschānu apšohlidāms, pee-
 dabwaju preekšā lauzineesem beš wīšahm zītahm
 šahleh m preekšā meesjas wahībāhm, ari wīšadās
 lohpu-sahles šītščas un labās par ihšt mehre-
 nahm zenahm. 2

Theodor Anspach.

Mezajs

„Ruhjeneets u. Aļojeets.“

Daru draugeem un pašīštameem šinam, ka esmu
 Peterburgas Ah-Rīgā, Ralku-eelā, Raščkin t.
 namā, Nr. 12, trim Kohšehm preti, sem augšā
 mineta andeles wahda gruntīgu pat-šambari at-
 wehris un peedahwaju ar rītīgu swaru pee laip-
 nīgās un rūhpīgās apdeeneschānas fawas prezes par
 Čelšč-Rīgās zenahm, tā: zukurū, kapeju, tehju,
 zīgarn, tabaku, papirošus, seepes, šwezes,
 daščas pehrwes, Maškawas miltus, isšaptes
 un dardš zitas prezes. Ari isgabaju us pašle-
 ūschānu jeb komištju tahbas prezes, kas manā grun-
 tīgā pat-šambari nemā nebuhtū.

J. Mīchke.

2 **Maš melus puhdelis,** kas us wahru
 „Welle“ kausa, ir tai 3šā Mai pašudis.
 Šanobohd pret labu pateizības-ālgū Rīgā, teatera
 bulēwari, Mohbergera namā pee Appeltus kunga.

Central-teaters

leelā Alekšander-eelā blafus zītum, swehtdeen, tai
 22. Mai 2 leelas išrahbdīschānas 5 nodalās, iš-
 rahdības us 2 šīstī deforeereetēem teaterēem. Pirma
 išrahbdīschāna eesahlēhts pulkst. 5 un oštra išrahb.
 pulkst. 8 wakārā. Darba deenas ir tikai weena is-
 rahbdīschāna. Česahlēhts pulkst. 8. **Brunet.**

No žnīures atwehlēhts. Rīgā, 20. Mai 1877.

Dīlēhts un dabujams pee blīščū. un grahmātu-dīlētoja Gensl Blates, Rīgā, pee Weštera basnizās.

Sludinaščana

no
Baltijas dšeedataju
 wihnu pagraba.

Zaur to pehrgadā no augstas Keisara waldīschānas īslāisto pamehleschānu, la no
 pirma Janwara deenas šči 1877. gada, wīšās krohna- un tulles-maškas par ahršemes pre-
 zehm, tā aridšan par wihnu un wīšēem ziteem ahršemes dšehreenēem šelta naudā aīšmaška-
 jamas, eesahla jaw no sludinaščānas deenas muhšu līgāi peederigi beedri un kaufmani par
 šawu prezi dahrgaku zenu jeb mašku nemit; bet mehs zaur gresnu wezu krahjumu eespehjam
 līhdš šcho laikū muhšu wihna dšehreenus par wezu zenu pahrdoht, bet eelšč ta gada gah-
 juma ir aridšan muhšu krahjums, tā tā magasīhēns labības eebēhščāna pret šahna de-
 nahm, mašaks palizis, un pee kam wehl nahl neween ta tulles- jeb krohna-maškaščāna šelta
 naudā, bet par wīšu wairat, ka zaur kara laikēem un behdahm muhšu semes nauha
 pret ahršemes nauhu un prezes aīšmaškaščānu wehrtībā til breešmīgi krituse, un nesīnamš,
 waj ihšā jeb garā laikā tahba nelāime beigsēes, bet mehs aridšan wehl us preekščū muhšu
 pīrzejeem tā tā līhdš šcho laikū to wīšu labako prezi par mehrenu zenu waretu pahrdoht,
 dohdam mehs wīšēem muhšu mīšteem draugeem, andelmanēem un pīrzejeem šinaht, ka no
 pirma Juni mehnesča deenas šcha gada gabjuma īšturu pūbeli no muhšu ahršemes wih-
 neem 5 kap., jeb par enfuri diwi rubli dahrgakī pahrdohtīm, tā aridšan darīšs
 muhšu wihna pahrdohtschānas weetneekš Kuršemē

J. A. Kein kungs,
 Želgawā apakšč kolonadehm.
 Ar šweizinaščānu

Louis Lundmann un beedris.

Wīšēem šawēem draugeem, pašīštameem un krohōšineesēem darām šinam, ka mehs

material- un kolonial-prezes bohdi

t. i. zukuran, kafejas, tehjas, Maškawas miltu, šwezes, seepes u. t. pr. tā ari wīšadu tabaku-
 zīgaru- un papirošu-pahrdohtschānu ešam eewīlkejšū us tā andeles wahda (šīmas):

Julius Steinbrecht un beedr. Rīgā,

Sinder un Šahneku eelas štuhri Nr. 25., preti šahna basnizai.

Češtas zenas pee tairnīgas apdeeneschānas apšohlidāms palektu ar zeentščānu

Julius Steinbrecht.

J. Lūth, Rīgā,

tagad leela Smīlščū-eelā Nr. 6

šīpri pawairota išwehle no

šchujamahm mašchinehm

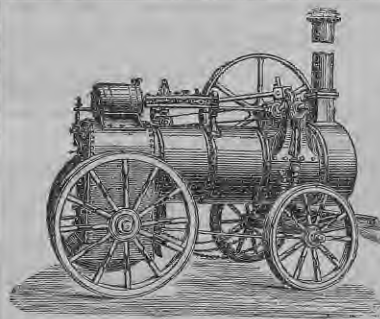
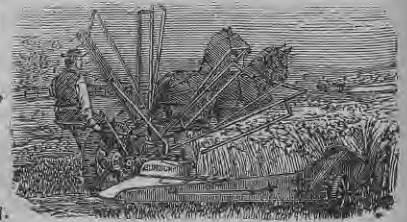
ar pīlnīgu apgalwoščānu zaur rakstu.

Witardi ar peederimeem

Wanddas-škapi

Arflus

no
 lohka un dšelles,
 tā:
 Adlera,
 Hohenheima,
 Anglee šchu u. Šweedru.

„Wufeie“

Amerikaneščū šahles-
 un labības-škawjama
 mašchines,

fukamas-mašchines ar šīstēhm un štejeem, labības-tīhrišmahs- un ešfeku-
 mašchines, Kūstion Prolōra lokomobiles un fukamas mašchines pahrdoht

Biegler un beedris,

Rīgā, leelā Pils-eelā Nr. 19.

No poližejas atwehlēhts.

Te klahbt peelīkums ar sludinaščānāhm.

Sludinafchana!

Pe sinamu darifchanas ta, la nomirufcha, agrataja Geriku pagasta-ſcrihwera Jahn Silmizes mantiba uhrupu pahrdobta, teel wiſi wina parabdu deweji un ſehmeji zaur ſcho uſaizinat, trihs me- neſchu laifa, no apatſcha rakſitas deenas ſtaitoht, pee ſchihſ pagasta teefas peeteittees. — Pehz tam parabdu deweju peeteifchanaſ wairs nepehems, bet ar parabdu flehpejem tiſs likimigi iſdarichts. Pag. teefas preefſchfehdetaja wahrda

K. Ohſoling.

Riga dſhibodamee: **Anna Mauer, Mari Pehw** un **Juris Weichert**, wiſwehlati libſ 24. Juni 1877. lai peeteizahs pee Turraides muifchas walbi- ſchanaſ dehl nomirufchans Mari Odbermana naudas mantu iſdaliſchanaſ.

Turraides pilsm. pagasta teefa, tai 9. Mai 1877.

Uj Kanka dambja № 10 ir dabujami wiſadi dabru ſtabdi preefſch mahjas waijaſhbas.

Muiſcha

Kaunas gubernā, pee paſchahm Kurſemes rohb- ſchahm, 6 weſtes no Jelgawā-keepajas dſelſſjeſa attahlu, ir pahrdohdama. Muifchat ir 150 def. aramahs ſemes (kweefchu ſeme), 138 def. plawu, 115 def. meſcha un ganeklu. Ohlas ir wiſzaur jaunas rakſitas. Pee muifchas peeder 1 wehja un 1 uhdens dſenawas. Sihlakas ſinas dabujamas Riga, teelaja ſehntinu eelā № 28 pee adwolata **S. Webera**.

Maneem mihleem draugeem un paſhſtameem daru ſinamu, la es tagad no 10. Mai eſmu uſrechnis

Gaiſmikas eebrankſchannu

Kalku- un Tuhemanu-eelu ſtuhri № 21, tadehl luhſju manus paſhſtamus Matihſchneelus, Burtneezeeſchus, Dilleſchus, Rubeneefchus un zirus Wiſjemneekus mani apmelleht. Par labu nakts- mahju un drohſchitbu tiſs uſ to labato gabdahts.

Ar zeeniſchannu Tuhſu **Peter Baumann**.

Labas Spaneeſchu needres

ir atkal dabujamas pee **Georg Lindner**, teelā Klit- wer-ſalā Ambaru-eelā Nr. 19.

Kommiſioners

preefſch Swotens- taſ ſemkoppju-bee- dribas ſem Sawas

Keiſariſtas Aug- ſtibas Keelſiſta Ni- lolaja Nikolajewi- tſcha ta Wezaku aiſſtahweſchanaſ.

Sweedru arklus,

apdahnatt 2. Baltijas Zentral-iſſiahde Riga 1871. ar augſtako gobda algu, walſſs domehnu miniſterijas

„leelo ſudr. medaku.“

Gzeſchas, ſehllu apklahjejus, ſehſchanaſ-ma- ſchines,

ſihrifchanaſ maſchines

no R. Garrett un Sons, Suffolk Anglija, ta ari wiſas zitas ſemkoppibas maſchines labaka konſtruk- ſija, par lehtakahm zehahm peedahwa

F. W. Grammann, Riga,

Nikolai-eelā blatus ſtrehneelu dahriſam preti gab- jeſ ſabrikim.

Sludinafchanaſ.

Sehui, Luri ſehjeenes ſtoklas apmelle, atrohſ labu penſiju Nikolai-Bu- lewarā Nr. 7, kohrtelis Nr. 8.

Tai Rigas lumina buhdama Mangal- muifchā tohy melderis mekhehts, tureſch paſs no ſewis jaunus wehja-dſenawas turpat uſ- buhwe, par to winam taſs paſchās uſ wairat beidnu gadeem tohy aſſahbas. Stornas pehz ir japeeteizahs Bonemojn pili pr Hauſte pee baron **Budberg** leelunga.

Jaunas meitas, turas ſtrohdereſchannu griu eemahſitees, war peeteit- tees Maſtawas Abz-Riga Kaleju-eelā Nr. 70. ſehla wemu trepi augſchā pa treiſo robtu.

Kabes neprezejees **wibreets** jeb meita, ſas preefſch labdas bohdes wiſadas maiſes war zept, teel ruhtit mekhehts preti Sankta ſabrikai maſa Leh- ger eelā Nr. 17.

1 maſi turw-wahgi, 1 lauku ſmede ir pahrdohdami Reunzig ſabriki.

No tautas bibliotekas ir ſchahdas grahmataſ ti- nakſuſchās:

- Nr. 8. Submalas pee melna purwa. 20 lap.
- Nr. 9. Apſtauta mihleſtiba. 30 lap.
- Nr. 10. Abprahtigo namā. 40 lap.
- Nr. 11. Starp debſi un ſemi. 20 lap.

Dabujams wiſas grahmataſ bohdes. Druketa labi uſtūreta 4 tubgu Kale- ſcha ir par to nenobingejamo zenu no 160 rbl. pahrdohdama. Japeepraſa teelā Kaleju- eelā Nr. 25, pa 2 trepi augſchā.

Wapn Dpa Riga

Wapn Dpa Riga

V. von Dyk
Smilſchu-eelā.
Klaytona
lokomobiles un
ſtamās-maſchines,
Packarda
ſuperſoſtats
un wiſadas laulkaimneziſas maſchines un rihki.

Sinder-eelā Nr. 17, Rueſa namā

Baur ſcho laipni ſinojam, la eſam tai 27. Januari ſch. g. atwebruſchi preefſch ſawa

tabakas-, papiroſu- u. zigaru-fabrika

iſſtrahdajumeem ſchē Riga pahrdohſchanaſ weetti. Scho muſhu bohdi ſaweem zeen. anteles-draugeem un zeen. publikat uſ to labato eeteidam, luhſſam, to libſ ſchim mums dahwatu uſtizibu ari ſchā jaunā weeti paſtawigi uſtūreht. Ar zeeniſchannu

A. U. Bogdanow un beedris,

Pehterburgā.

Sinder-eelā Nr. 17. Rueſa namā.

Muhju wiſuleelaka

Baltijas dſeedataju

wihnu pagraba

turam mehſ neween tohs wiſu labakohs ahrſemes, bet aridſan tohs ſlawejamohs kreenſemes ſihrohſ wihnus no ſkaidrahm wihna-kohku ohgahm, un wehl dauds zitadus garſchus dſehreemus, ta Spaneeſchu biſchoſu, rumu, fon- jaku, araku, porteru, ſchampanjeru un wiſadus punſchu dſehreemus no muſhu paſcha, zaur augſta Keiſera walbiſchannu apſſiprinata punſchu ſabrika, un pahrdohdam par to wiſu lehtako zenu jeb maſku.

Louis Lundmann un beedris,

blakam tai wiſuwezakai un gruntigai S. Medlich Engeliſchu magaiſhnei.

Ta pahrdohſchanaſ weeta preefſch Kurſemes no wiſeem muſhu wihnadſeh- reeneem par Rigaſ zenu ir atrohnama Jelgawā pee J. A. Klein kunga apalſch tahm kolonadehm.

Oskar Leſſera

aſfalt-akmiu-jumtu-papu ſabrikis

Riga, Zuhlu-eelā Nr. 24 peedahwa

aſfalt-akmiu-jumtu-papi

no iſti teizama labuma no daſchada ſtiruma un uſnemahs eejumſchanaſ, aſtalteereſchanaſ ta ari jumtu-iſlahpſchanaſ par iſti lehteem zeneem.

7 Lūhra un Jimmerthala 7

leelakais Kraujums

šujamū maschinu,

Rīgā, leelā Smilšņu-celā Nr. 7.

Schujamas mašines preekš strohdereem, turpneekem, sedleneekem, zepurneekem un preekš familijas-bruķes īj tahm slawenatahm fabrikahm.

Kā glušchi jaunās un ihsti derigas strohderu-mašines, ar kahjahm un rohlahm dšenamaš, ir pee mums dabujamas ar patenteeretu spohles eetaiššchānu, kas wehl lihds šchim naw bijis.

Par wišahm mašchinahm mehš wairat gadus pilnigi galwojam un peesuktam bes malkšas us pageb-reshānu zenu-rahditajus ar bildehm un dohdam katram pirzejam pamahzišchānu wina waloda drukatu lihds.

Šrentejama

us wairakeem gadeem labi eeritteta weesniža lihds ar leeln mahšas-weetu ar wišu klabibuhdānu inweniaru; dabujama šchini gada no 1. Juli. Tu-watas šinas Ahr-Rīgā Dšenānu-celā № 59 ma-terial-bohdē pee F. Wesser un beedra. 1

195 def. aramas semes ar 38 def. pla-was teel us arentes waj weena weeta jeb ari dakas us 50 un wairak gadeem Kalugas gubernā atbohtas; pirmee diwi gadi lamehr eedšib-wojāhs, bes nelahdas nobohšchānas. 1

Peeteišchānas pekeen: Управляющій М. Андреевъ на Загородномъ проспектѣ № 50 jeb Rūdigu pee Andersona kunga Bergfelta.

Behfīs

ir tuhlin par 8000 rub. pahdohdama leela muhra mahla, ar turklahst peederofchuhwahgusi, klehti un dahrsu, eebrauhšchāna no leelzeta pufes, — ihpāšchi preekšchi linu aneles labi gelbiga. Tuwatas šinas pee G. v. Meyer, kreistreesas leeltinga, Adolphi mahjā, Behfīs. — 2

Saflauka muishā

4 werki no Rīgās pee Rīgās-Bolderejas un Rīgās-Tukuma dšelszeta stanzijas „Sassenhof“ teel semes gabalt us dšimtu renti isdohiti. Tapat ari leelas labi eerittetas damf-sudmalas, tur ari war weegli eeritteht lahdu fabriki, ir šrentejamas jeb ari pahdohdāmas. Klahatlas šinas turpat pee muishānas walbišchānas un Rīgā B. C. Schnakenburg kunga kantori, preti biršat. 1

Sudraba un selta-naudu

pehet par wišaugstatahm zenahm Albert Drescher, 1
Selgawas Ahr-Rīgā leelā celā № 4.

Balsams pret plauškahm un matu iskreischānu.

Šchīs šahles, kas nelahdu stahdi nedara un ko ziti dakteri ismeklejušchi un par labahm atrahušchi, padara, la plauškas wair nerohnahs un la mati ne-iskriht. Ari tur, tur pehz galwas — isstuma plikas weetas bijušchās, atkal no jauna mati aug, kad šchīs šahles ilgāru laitu bruķe. Tas ir dabujams pee A. D. Werbigky, Behwer-celā № 6.

Adalb. G. Berg,

pilsšchās pulstenu taisitājs.
Schuhānu-celā, Tambellini namā, preti Gulbja apteckim,
peedahwa sawu kraujumu wišas sortes pulstenuš, pulstenu-tehšchū un atšlehu sem apgahwošchā-nas par wišlehtlakahm zenahm.
Satatšichānas (islahpišchānas) teel nstizami un lehti isdaritas. 1

Wezu papibra-naudu

kas 1868tā gada tika pret tagadeju papibra-naudu smaintita un neteet wairis pee malkšchānahm preti inenta, pehet Albert Drescher, 1

Selgawas Ahr-Rīgā leelā-celā № 4.

Austrijas ihstenas Steiermārtas

patent-iskaptes,

turas tahs labatahs no wišahm tagad anelē stah-wedamahm sortehm,

smalkūs, labi twaitotūs

kaulu-miltus

no R. Thomfon k. fabrikas, augstgrahdigo superfosfatu ar 18—20 proz. fos-forškahbes faturu, kā ari superfosfatu ar masātu faturu, ballas un pusballas lohgu glahjes, wi-fabas tšuhgūna-leetas, hermetiķas un dšels-bleka kraušsdurwis, drahits-un mašinn-naqlas pahdohd par wišlehtato zenu 1

Sander Martinkohna dšelsbohde,
Ahr-Rīgās Kalku-celā № 16 pašča namā.

Vinu- un pakulu-dšijas

wišās numurōs teel pahdohštas
B. Eugen Schnakenburga
kantohri Rīgā,
leelā Bils-celā № 1, preti biršchās namam.

Vinu dšijas u. anšchamohs deegūs

wišas sortes pahdohd ihsti lehti
Dschon Safferberg,
Kungu-celā Nr. 12, ee-eshchāna no Zuhku-celas.

J. Weisferta

Maškatawas tehju-bohdē

Sindert-celā № 16, peedahwa:

Pirmahs sortes rasinades zuturu galwās par 16 kap. mahrz., pirmahs sortes Sawana-zuturu par 13½ kap. mahrz., pirmahs sortes šahjagetu zuturu par 16 kap. mahrz.

familiju-tehju

wištabalahs sortes no 1 rubl. 20 k. lihds 2 rubl. mahrz.,

kafēju

wišas bruķtejamahs sortes. 1

Grosche muishā,

Zefwaines drauhšē ir nosagts nakti no 5to us 6to Mai janns putnu-juns dšeltans ar baltahm krah-tim un baltahm kahjahm, ar ihšu jwalwu. Kas par šcho sumi war stau doht pee Grosche muishānas walbišchānas, tas dabuhs peenahlamu labu atlihdšnaschānu.

Kara kahrtēs

ari latwiškas, dabujamas J. C. C. Kapteina grahmatu-pabrdohtawā Gelfch-Rīgās leelajā Kalku-celā Nr. 4.

Drohšchū palihdšibu

waru es pret warsch-azim un ee-anguscheem na-geem peedahwaht. A. D. Werbigky,
Behwer-celā Nr. 6.

Naudas-papibrus.

Ušewu biletes no pirmas un ohtas isleenešchānas, Widsemes un Kuršemes atfalumas un ne-atfalumas klibu-grahmatas, bankbiķetes, inskripciones, Gelfch-Rīgās un Ahr-Rīgās 5½% klibu-grahmatas, wišadas dšellsu-zetu atzijas un obligazijones un t. pr. pehet un pahdohd pehz laita laika wehretibas

C. S. Salzmann,

kantoris Rīgā, Kalku-celā, „Stadt Londones“ trat-teeri, apahšchēja tahšchā.

Gruntiga Anglu anšchamū deegu magasihne

pee „Kreescha galwas“

Kalku-celā, v. Reinhold k. namā (biatam J. Medlch un Dšiefs k. l. engelischū teh-raudu-magasihnei)
peedahwa nupat dabutus gruntigūs nemitrinatus Anglu anšchamū deegūs, par wišlehtato zenu.
Par to, ka preze no wišlabakas sortes un wišadā wišē lohdi deriga, dabu fatris pirzejs weenu du-katū apkezinashchānas šimti lihds, un war pehzat, ja preze nepatihht, katrā laikā to pahemht, jeb ari sawu malkšatu naudu atpatal dabuht.

Georg Junewitsch.

Nehgeris.

Stahts is Amerikas weergu dshwes.

(States No. 16. Beigums.)

Tagad wini isnahja pee kahda esera, no kura miglas-twaiki uskappa, jo wina uhdens bij itin karsta. Lihds paschu uhdeni bij uguns fawu darbu strahdajis un apfahrtejs mullajs bij pawisam isschuwis un fakaltis. Uhdens laikam bij lihds pat dibenam fakarsis, ta ka ari swis nebij warejuschas isbehgt, jo wiss esera wirfus bij ar winahm apklahts. Zetotajeem gar esera malu eijohit fkehja garam baurodams leels pulks ta no-faultahs wehfschu-wardes un no augstakas esera malas taifni uhdeni eekfcha schahwahs, bet driht ween tahs uhdens wirsu usnahja un isskepuschahs guloht palika.

Gar eseru us klints-malas raiba rinda fehdeja bruhni be-bri, kuras bij karstums no alahm isdfinis, un skatijahs behdigi us uhdeni. Starp wineem wilkajs leelas dseltenas uhdens-schurkas un dauds uhdens ischuhfklas mehginaja gar karsto klints-feenu no esera iswilktees, bet nepehja un krita fatinuschahs atpakat. Paher eseru laidelejahs brehkdami uhdens-putni, ne-udrohshinadamees karstaja uhdeni nolaistees. Upites, kas is nodeguscha mescha tezeja, fmirdeja ka darwa jeb swiki, jo wehfsch winas bij dauds pelnu un ohglu fadfinis. Zaur isdeguscheem kohkeem eijohit bij dikti jafargahs, jo kohki, no wehja lihgoti, krita leela skaita us reisi, weens paher ohtru gahsdamees, no ka pelni un dsreksteles gaisa uszehlahs. Tas bij kautinsch, kura daba pati ar fewi zihnijahs.

Behz diwi stundu gruhta gahjeena wini fasnedsa klaijo jawanu. Wini jutahs lihgfmi, kad sata sahles-juhra atkal apafsch winu kahjahm lihgojahs. Pakat wineem wehl arween guleja leela duhmu feena, kur pa apafschu uguns trakvoja un weetuu weetahm stabos ween pret debesi pazehlajs.

Wini nu bij isglahhti un ar no preeka spihgutodamahm azim weens ohtru usskatija. Tad wini usskatija nehgeri, kas ar itin wahju azu spihdumu us tahsumu raugotees islikahs. Winfsch ilgodamees raudsijahs us to weetuu, kur pasusdams fawanas sakums ar debesi silumu faduhrahs. Eliots fahetra wina rohku, — ta bij it auksta un trihzeja.

„Sam, Tu labais, kreetmais zilweks!“ stahditajs firdi kustinahs issauza, „ka es lai Tew pateizu? Bet kas Tew kaisch? Tawi zekkauli raustahs un Tawas kuhpas ir bahlas un trihs! Al, winfsch jaw gibbst!“

Wisi stahditaji peefkehja klahit, bet Sams ar wisu waru gibbonini preti turedamees to uswahreja un atkal uszehlees meta ar rohku, ka tam wairs palihdsibas newajagoht, un fazija tad ar sawadu fmaidishanu:

„Sams jaw nef nahwi fawas meefas. Wehl tikai majs brichdis un winfsch buhs nowihtis un fakaltis ta ka ta mescha-puke, kas apafsch Zuhju kahjas pihschlos gul. Ja Sams jaw ne-buhtu it skaidri fajutis, ka ar winu ir pagalam, tad winfsch gan nebuhtu pee teem nahjis, kas us to bij isgahjufchi winu pamasam nomohziht. To Zuh nu ari esat panahksufchi. Zuh esat wihri ar baltu ahdu, bet Zuhju firds tur apafschä ir melna. Sams mirst ar karsto drudsi, kas jaw ka kaufchts swins zaur wina dshflahm lihds pat firdi uskappj. To winfsch ir dabujis zaur pahreleku nomohzishanohs, isbailehm, leelahm flahpehm un bada. Zuh esat mani lihds nahwei rihdijsufchi un lai Zuh gan schai azumizkli illeekatees to noiskehlojohit, tad to-

mehr warenajs dabas eespaids un zaur nerwu fakusteschanohs zehloschais pateizibas-prahts driht ween atkal pee Zums isdshahs un Zuh wehjat brihnifatees, ka Zuh reis zilweziggi par nehgeri fajutuschi.

„Neprafeet, kur Sams schahdu gudribu mahzijeis; pehdejä stunda wina azs zaur schahs semes miglu tahtaki fareds neta zittahrt. Tad Deewa gars jo gaischaf un skaidraf par tahdu parahdahs un dwehsele tad wisulabat fajuhit, ka patä Deews ir winas zehlonis un ka wina ir tadeht nemirfuga. Zuh kungi eijat tagad fawas mahjas un atkautat Samam meera nomirt un ja Zuh gribat wina pehdigo wehleschanohs peepildiht, tad dshwojeet us preekschu zilwezigaki ar wina mellajeem brahteem. Eijat mahjas, kungi. Uguns buhs laikam Zuhju ehkas un laufus taupijis. Eijat mahjas un pateizat Deewam par to!“

Pe pehdejeem wahrdeem winfsch no krampeem raustihits eeksch mihtstahs sahles nokrita. Wina peeri apklahja auksti fweedri un wina isdshdamahs azis skatijahs no weena us ohtru, it ka gribedamas tohs wahredus atjaunoht: „Eijat mahjas un atkautat Samam meertigi nomirt!“

„Peedohd, Sam!“ Eliots issauza, „peedohd mums wiseem! Al kaut es jel agraf buhtu Tewi pasihit mahzijeis, tad es warbuht buhtu gan pee tahs atshschanas nahjis, ka Tu pelni mans brahlis un newis mans wehrgs buht. Bet warbuht ka wehl naw par wehlu; warbuht ka es wehl waru to atlabohit, ko es sawa apstulboschanä —“

„Sams grib mirt!“ nehgeris ar spihligu skateenu us stahditaju, winam waloda eekrita, ta ka schis katruhzees kahdu fohli atpakat atkappa, „nowehleet winam to meeru, ko winfsch tik dahrgi nopizis. Ko Zuh wehl no wina gribat. Winfsch ir fawu peenahksumu kristigi peepildihtis un wina dshhwiba wairs nekam neder.“

„Wiks lai mani rauj!“ wezais gehgeris ruhdamä balfi issauza, „ja es tik wehl wisus fawus firmus matus no launa ne-ipluhzu, ka es pret scho nabagu nelainnigu wehrgu likohs par jaktis-funi bruhketees. Ja,“ winfsch ar peedurkni paher azim flauzidams teiza, „us preekschu es gribu eerohschus eegahdatees un ihpafschu patwerfmi preeksch behgdameem wehrgem eetaisihit.“

„Ei, kad es eedohmajohs, zil dauds schahdu nabaga zilweku katru deenu tahda wihse us nahwi teel nomohziti, — klau-fatees Sam!“ winfsch us nehgeri greesees fazija, „neslehdsat fawas azis, kamehr wehl ne-efat man un maneem dehleem peedewufchi!“

„Sams — ir peedemis —“ knapi ko japrohtami flaneja no mirdama nehgera mutes, „winfsch aiseet no schahs pasaulles — bes eenaida! — Peedohd mums — muhsu parahdus — ka mehš peedohdam — saweem parahdneekem!“ —

„Witkas eefim!“ wezais gehgeris us saweem dehleem greesees ar weenteefigu waigu, fazija, „mums schä wairs naw nekahdas darishanas!“

„Kungi!“ winfsch apfahrtejohs firdigi usluhskodams teiza, „leelat wehra, jeb manis deht rakstiat few ais aufim, ka wezais Morfi ar saweem dehleem no schahs deenas peeder pee abolizionisteem. Winfsch luhkohs zil eespehdams isbehguschus nehgerus paglahbt un pa apafschsemes dselszetu us Kanadu aishlaweht. Lai tur gan aukstis efoht un preeksch mellajeem nekahda Kanaana, tad tomehr jaw wineem tur labaki patiks neta schä, kur Zuh winus faule fakaltejat un par karbonadi is-

jepat. Un ja kahdam no Zums nahktu prahitã man ar Zuhfu darwas-fprizi zetã stahtees, tad lai winfch peerauga, ka es winam ar fawu plinti kashokã zaurumu ne-eetaifu. Tagad eefim, sehni un luhkofim waj wismafak muhsu mahjas pelaukohyinu ne-atrohdam!"

Winfch pahrmeta plinti par plezu un no faweem dehleem pawadihts aifgahja us meschu atpakaf.

Neeweens no stahditajeem ne-udrohshinajahs winam kaut kahdu wahrdu atbildeht, jo wetfcha wahrdi bij wineem pa stipri pee firdim kalufchi. Kad jaw gehgeru fpehzigee stahwi bij no-ee-damahs faules fpoohshumã mescha pa-ehna pasudufchi, tad wini ari fcho weetu atstahit tãifjãhs. Sams bij jaw fawu garu iflaidis. Diwi lihdsnemtee mulati raka winam brihwajã sawanã kapu, kur winfch nu tika eelifts, wairs neta wehrgs, bet kã weens drihwais un atrada nu to meeru un atpuhshanohe, pehz ko winfch jaw fen bij welkti ilgojees.

Eliots palika lihds beidsamajam azumirklam klast un kad kaps bij zeeti aifbehts, tad winfch bij tas weenigais, kas lihds ar abeem wehrgem pateefigu „Muhfu Tehwã" pee fawa ifglahbeja kapa noskãitija. Behz tam wini greesahs atpakaf us faweem dshwolkeem.

Leela nemehrojama stepe bija kã arweenu, weentula, flusa un tufcha. Wehfs wehifch puhta pah leelo, safõ klajumu un no sahlehm, kas pah nehgera kapu wilnoja, pãghlahs flusi fehri melidini us debefim.

Beigumã labs — wifs labi.

Wilmots bij jaw fen Scharlstonã atrahzãis un gaidija kãtru deenu us Samu. Pee kãtra luga atrahshanas winfch gahja us ohflu, bet gaidito nefad ne-eeraudfija, tadest winam fãhla ruhpes jellees.

Kahdu pehpufdeenu, kad winfch fawã istabinã dshlãs dohmãs pee fawa darba fehdeja, wina fulainis winam peemel-daja kahdu kungu ar jaunu dahmu, kureem nohtigi ar winu runãht wajagohit. Jaunais fkhlotajã tiffõ fãwas azis us eenahdameem usmetis, gandrihs kã fatruhjees no fehdelka ufleza, ifjãnkdamã: „Jaunkundse Hariete! Mifters Eliots! Kahdam laimes atgãdeenã es lai par Zuhfu apmeklejumu pateizohs?"

„Mehs wis ne-efam no nejãufchi fchẽ atgãdijufchees, Wilmota lungs!" Hariete fawa, drufku pahsteigta tehwa weetã, weegli nofãrdama walodu usnehma, „bet mehã efam nah-fufchi Zuhã ar fũrmi atfal atpakaf weft, waj naw teef, pap?"

„Bet Wilmota lungs to warbuht wairs nemã negriõ dshre-deht, manã behrns!" stahditajã fajija, kamehr Wilmots kreh-flus peenesdãms weefus luhbfa afsehstees. „Zuhã gan fchẽ buhfeet few peenãhkumu weetu atrãdufchi un maj ween wairs dohmãfeet par to fluso, weentuligo dshwi manã mahjã."

„Ea leeta manis gan nefad nepeefpeeftu, weetu atstãht, kura man zitadã wifhẽ itin patihkama bija," Wilmots pah jauno, flãifto Amerikãneeti azis laifdãms teiza. „Zuhã pãfchi gan labãl fãpratifeet, kas mani if Zuhfu mahjas dshina, un es dohmãju, ka man nemã naw wajãdfigs to atjaunohit!"

„Zums ir tãifniba, manã jaunais draugs!" Eliots gãufchi laipnigi atteiza, „es efmu wainigs, tadest ari efmu pee Zums nahzã, gribedãms to pahrestibu, ko Zums efmu darijã, atlabohit. Nahlat atpakaf pee manis, Wilmota lungs un usnemãt atfal manã meitas fkhlofchanu tãifnã, kã Zuhã to efãt par riktigu atfinufchi, tas ir, ka wifhẽ zilweli, lai teem buhtu

melna jeb balta ahda, ir fawã fãrãpã brãhiti un ka par wiffeem weenã patã Deewã walda!"

„Nahlat Wilmot, nahlat pat fchodeem mums lihds! Es Zuhã gribu tureht un mihleht kã fawu pãfchu dehlu, jo Zuhã efãt tas kreenãkãis jauneklis, kuru es pãfihftu, un kãtrẽ tehws wãretu laimigs teiftes, ja winãm tahds dehls buhtu kã Zuhã! Nu, ko Zuhã wehl dohmãjat, Wilmot, waj Zuhã muhs atstumfeet?"

Wilmots wehl ne-atbilbeja. Winfch bij it kã dshlãs dohmãs fãwas dedfigahs azis us femi nolaidis un tahs atfal ahtri pãzelbãms un flãifstãhs meitenes luhgdãmãs azis to pãfchu wehlefchanohs lafjãis, lehnã balfi fajija: „Un Sams?"

„Nepeeminãt to wahrdu!" Hariete mihtigi luhbfa, kamehr Eliota waigs it kã no mahkõna pahrewiltis ifskãitijãhs, „Sams upurejãhs preefch faweem brãhiteem. Wifh wehrgu-kungi muhsu pufẽ faweem nehgerem brihwibã-grãhmãtã isfãktija. Ari tehws wiffeem muhsu wehrgem pãfludinãja, ka wini ir brihwi un war eet, kur kãtram patihk. Mãfã flãifts no muhsu melnãjeem un fikãi tee flinkãtee fũbhrgãlwigãtee ir mefchõs aif-frehjufchi. Wifh ziti muhs ne-atstãht. Wini fãkã, ka pãfãule efõht wifur jãufã, kur kã brihws wihrs bef peefpeefchãnas un dshifchãnas warohit dshwoht un fãrãhdãht!"

Wehl to pãfchu deenu Wilmots darifchãnas pilfehãtã nobeidfãis ar Hariete un winãã tehwu us plantãhshu atpakaf zetoja, kur wini wifhẽ tapãt no mahjãã kundsẽs kã ari no wiffeem deeneft-neefkeem tika us to laipnigãko un fãfũnigãko fãnemti. — Wifhẽ gãhja atfal pa pirmãjahm fleedehm un pehz kahdeem gãbeem Amerikãã laifkrãfti wehftija, ka Dr. Wilmots un bagãtã un flãifãtã Hariete laimigs brũhtes pahrs tapis.

Lãtweefchũ walodã tulkojis
J. Strauchẽ.

Ifgudrotãja zeeschãnas un preeki.

Kãhdã deenã nabãgã jũntã iftabinã Bostõnes pilfehãtã fehdeja ifweizigãis mãfchĩnifã Elias Howe un flãitijãhs us kahdã fãpfehãã lãfãtã dãntitehm, kuras winfch drihs rohãã nehma, it kã tahs gribetu dohmãs fãfchũht, drihs atfal ar fũpru grũhdeenu pee malãã fweeda.

Brihnodãmãhs un gãlwu kratidãmã flãitijãhs wina feewa us fawã wihra darbibu. Dãndf mehnefchũs un nedelããã atstãhã Elias fawu peenãhkãmmu darbũ nedãritu, kã ka wifã mahjãã buhshãnã us majumu gãhã un trũhãibã palikã arweenu leelãkã.

„Es gribetu til fũnãht," fajija eekãitĩnãtã feewa, „kãã par kãnnu garu tewi apfehdis, Elias? Fhftenãm wihram peenãh-kãhs mãifã preefch fãwas familijãã gãhdãht, bet tu fehdi mihtu deentãru us weetãã, gẽkibãã dohmãdãmãã, kuras pãfãulẽi par iffmeeklu buhs. Muhfu kãiminfch, tas fkhõhderis, tewi tura jaw par trãku un dãndfãfẽ wina felti tewi eeraudfĩdãmi pilnã kãflã fmejãhs, it kã Deewãfĩn kãã par brihnumu buhtu."

„Wãj wini war manĩ fmeet?" Elias Howe atbilbeja ar fãwãdu gihmi. „Eãã lãifã drihs nahãã, kur wineem buhs ko brihnitees un flãititees, kã es weenã fũndã til dãndf un wehl wãrãk pãdãrĩfchũ, kã fchetri ufũhtigi felti, kad tee zãuru deenu no agrã rihãã lihds wehlãm wãkãrãm fchũhtu."

„Schehligãis Deewã!" fãuzã ifbihjufehs feewa, „tagãd pãte tizu, kã tu plãhnprãhtigãã efĩ. Tu tãk nepãlĩfã par fkhõhderi?"

„Pã dãfãi," fmejhãhs Elias par feewãã bãilfũ; „es gribu fkhõhderẽem grũhtõ darbũ atrãmt, kã kã teem newãjãdfehã

wairal stundas kahjas krustim likufcheem ar lihku muguru fchuht, lihdi lamehr rohlas stihwas paleef.

„Ar tewi paleef arweenu traktati, es tewi luhdsu, nedari mani un fawus behrnus nelaimigus.“

„Ko tu dohma? es gribu juhs wisus, tewi un muhsu behrnus zaur fawu isgudrojumu laimigus dariht. Kad noteef, ka es dohmaju un kas manâ galwâ flaidri preefschâ stahw un iswedu, tad efmu trihs gaddos tas bagatalais Bostonê, milionars.“

„Un par to starpu mehš waram badâ nomirt,“ atbildeja feewa ar ruhltumu. „Wehl fawâ wezumâ est ka behrns, ka tewi neweens zilweks newar ko ihpafchu ustizeht. Kâ tu nahkfi uf tahdu isgudrojumu, preefsch ka zita gara waijaga, nefa tewi ir?“

„To es tewi fazifchu.“ Elias atbildeja it meerigi. „Kâ tu jaw fini, mans ffohlotajs bij wezais Dahwids, brihnifchligs zilweks, bet ari pirmais mafchinists Bostonê. Kahdâ deenâ pee wina atnahja draugs, kad mehš pee leelas uguns krahsnes strahdajam, tas prahija padohmu preefsch sweijneeka tihlla adifchanas mafchina taififchanas. Meisters kratija galwu un fazija: „Ko juhs mohzatees ar tahdahn dumjahm leetahm, uftaifet labaki fchujamu mafchinu un juhs palifset ihfâ laika par bagatu wihru.“ No ta laika man nebij nefahda meera, un waj gribeju waj negribeju, arweenu man waijadseja weza Dahwida wahredus pahrdohmaht, nomohdâ buhdams un faprodams es dširdeju fchohs wahredus: „Uftaifet fchujamu mafchinu un juhs palifset ihfâ laika par bagatu wihru.“

„Tu dohma, ka tas notifs, ko tahds gudris meisters newar ufemtees.“

„Mehdi it arweenu. Ari par muhsu semes wihru Fultonu ir pafaula fmejhufehs, ka tas fugi usbuhweja, kurfch bel aitehm un sehgeles ar damja fpehku fpehja wehja ahtrumâ par juhru ffreet. See mahzitee kugineeki ifrazija wina isgudrojumu par gekibu un Napoleons to tureja par leelako geki, kâ tu mani, tagad brauz tuhltoschi ar damflugehm par juhru un Fultona wahrdos ir nemirflams.“

No ta labuma pahrllezinata, Howes feewa zeeta klufu, lamehr Elias drihs atkal nogrima fawâs pirmâs dohmâs. Daudsreis winfch nehma fawadu adatu rohla, kuzai abi gali bij afi un widu zauruminfch. Tas dohmaja un dohmaja, kâ ka witaam arweenu flaidrati palifa.

Winfch fapnoja ar walejahm azim no fawâs mafchinas; tas redseja to daudsfreis fawâ fantafija; winfch dširdeja fchnohri fkreenoht winas ratôs; lamehr tas gara milionars jutahs, no pateefibas bij glufchi nabags. Ar faweem prahteem un dohmahm nomohzitees, winfch atstahja fawu darbu nedaritu un nokaweja fawâs familijas apgahdafchanu. Kundes wairs to ta ne-apmekleja, kâ preefsch tam, wina pekna palifa arweenu mafaka. To mas grafchu, kuzus winfch fchur un tur wehl dabuja, isdewa par materiali un amata leetahm, kuzas pee wina isgudrojuma bij wajadfigas. Scho upuri tas netureja par leelu, bet labprahit wifu panefa, uf nahklamibu dohmadams.

Bet kas to wareja galwoht, waj Howes nodohms isdohfees jeb ne? Kad ne-isdohdahs, tad pafaulai buhtu ko mehdiht un fmeest, wina feewai un behrneem waijadsetu pateefigo tehwu fohdiht.

Tâ dohmadams winfch uslehja augfchâ, gais nabaga junta itabinâ witaam islitahs par knapu un ftrehja ahra uf eelas,

bel ka feewa to manitu, kuzas behdigu isflatu winfch newareja panest. Winfch negribeja neweenu zilweku, pat ne pafistamu fastapt, kadehl tas par kahdu mafaku eelu gahja, kur pee lampas gaischuma nabaga amatneeki, ihpafchi leels pulks wehweru familijas, fawu maifiti ar fweedreem pelnija.

Stelles klafefchana to istrauzeja no fawahm tumfchahm dohmahm; tas redseja zaur lohgu tureenes eedfchwotajus, kuzi ar ahtrummu strahdaja. Ka winfch kâ tumfâ stahweja un ar ufmanibu to darbu apluhkoja, ftrehja tam pafchu laiku dohmas zaur galwu. Par fawu atrafchanu dohmadams, palifa gaischs preefsch wina azim. To ilgal par to dohmaja, jo wairaf nahza uf labalahm un derigalahm dohmahm.

„Tas buhs, tam buhs notift,“ tas pee fewis fazija. „Sche es uftaifchu fchujamu mafchinu.“ Preezigs un pahrllezinajees, steidsahs winfch uf mahju, gribedams to leetu tuhlin eefahlt. Uf zela tas pirka par pehdigo dolaru kahdâ pahrdotawâ drahti, dšelfi un zitas leetas, kas pee fchi darba bija wajadfigas. Ar leelu ufzihitibu winfch strahdaja deenu un nakti, lihdi lamehr 1844. gadâ tika mafchina gatawa. Ar trihzedamahm rohlahm tas greefa ratus, fchuwa fagreestahs lakata bantites ar adatu, kuzâ weeglu leezeenu dabuja.

Mafchina kuftejahs, pawedeens rahwa arweenu drehbi zee-taki lohpa; jaunajs fchujums stahweja preefsch wina azim, fchu jama mafchine, lai gan ihsti pilniga nebij, tomehr apbrihnoramâ ahtrumâ un kahrribâ greesahs un fchuwa. Wina dšihwes fapnis bij par pateefibu palizis, leelais isgudrojums, preefsch kuzâ tas wiagreuhstahs upurus bij nefis, bij gataws.

No pahrfteigfchanahs Elias eekleedsahs un fauza fawu feewu.

„Mehdi!“ winfch fazija, „waj wehl wari netizeht, mastiziga?“

Ari wina ufstatiju ar platahm azim fcho brihnumu. Ubi pehz ilga laika fehdeja pirmu reisi atkal faweenoht lihdi pufnaktei lohpa, kur pa nahlamibu dohmaja un mafchinu ar fpohschi fpihdedamu pehrwi fuhahleja.

Ar fcho isgudrojumu wehl nebij deefgan; to waijadseja derigu dariht, isplatihit un turklahit peedereja nauda un atkal nauda, kuzas nabaga Eliafam Howem truhla. Tâ dahrga peemellefchana bij pehdigo grafiti aprijufe un winfch pateefi nefinaja, no ka ohtu deenu ar fawu familiju dšihwoht.

Tahdâ buhfchana atrafdamees, tas gahja pee fawa weza ffohlas beedra, mallas-un ohglu lohpmâna kuzâ Fifcher, ar kuzâ winfch jaw daudsfreis no fawahm dohmahm bij runajis. Schis bij preefsch ihfâ laika masu eemantojumu dabujis un bij tas weenigais zilweks, kas uf Howes ufzizejahs. Gohdigais Fifchers apfohlijahs neween waijadfigo naudu doht, bel ari witaam un wina familiju apgahdaja lihdi labakeem laikeem.

Mehnefcha laika Howe pilnigi pabedfa fawu pirmo fchujamu mafchinu, ar ko tuhlin diwus uswalkus pafchuwa, weenu few un ohtu fawam draugam. Wairaf uf to dohmaja, fawu isgudrojumu pafistamu dariht. Tahdâs dohmâs tas gahja wifpirms pee pirma ffohdera meiftera Bostonê ar to lohgfchanu, wina mafchinu isprohweht un leeziibu par to isdohit. Bagatais drehbju meisters par to gahedi fmejhahs un to niznadams muguru greefa. Labaki negahja ari pee ohtra, kurfch gan labi mafchinu apfkatija un isprohweja, bel negribeja nekâ no tahs leetas finahit.

Gradi un feedi.

Gohda-frds.

Kardinalam Farnese, fawu dauds labu mihlestibas-darbu deht nofaukts par nabaga tehnu, bija tahds eeradums, weenu jeb diwi reis nedekā fawas pils leelajā preekšč-fahlē ar ifkatru nabadsibā dšhwodamu un truhkumu zeesdamu zilweku mihligi ifrunatees un ifkatram pehz wina waijadšibas jeb pašča eegribeschanas peepalihdseht.

Weinreis atnahza kardinala pili kahda gaspascha; eedrohščinata zaur to, ko no kardinala labas un scheligas frds bija dširdejuše, wina lihds ar wiseem ziteem klastbuhdameem fawu waijadšibu gribeja isteikt. Kardinals no winas gihmja un usweschanahs ihpašču pašemigu laipnibu nomanidams, wina eedrohščinaja, lai wifu flaidri isteizoht, kas tai laišchoht. No-farkdama un raudadama wina to tā usrunaja:

„Zeenigs lungs, es esmu 5 rubtus ihres parahdā un tahdā listā, ka es to parahdu newaru aismakšah. Es luhdsu nu Juhšu schelasibu, preekšč manis ar manu nama-faimneeku aprunatees, ka winašč pazestohs, kamehr es ar fawu rohlas-darbu to naudu buhšču nopelnijuše.“

Kardinals wina apmeerinaja, lai duhšču nesaudejohht un tad sifmiti usrakstijis, winai to eedewa fajidams: „No-eitat ar scho papihri pee mana nama-pahrwaldneeka, tas jums eedohs peezi rubtus preekšč juhšu ihres.“

Nabadšite atraitne aif leela preeka dewahs tuhdaļ pee nama-pahrwaldneeka, papreekšču kardinalam tuhstotšohkahrt pateifufehs. Wina nama-pahrwaldneekam to sifmiti pašneeda un tas, to islasijis, winai 50 rubtus ismakšaja. Resnadama, ko tas apfihmejoht, wina dohmaja, ka nama-pahrwaldneeks to griboht pahrbauht; wina tavehz ari nemas wairak negribeja peenemt kā tikai peezus rubtus weent.

„To es drohšču tizu,“ wina fajija, „ka fche ir kahda pahrskatischanahs, jo wairak naudas es kardinalam ne-esmu prasijuše.“

Nama-pahrwaldneeks atkal us tam teepahs, ka wina lungs tam til dauds esohht lizis ismakšah un ka wina nolikumumu nedrihstohht pahrsahpt. Bet wifas peerahdschanas nesfehja winai wairak usspeest, kā tikai peezus rubtus. Strihdinu reis gribedams beigt, namapahrwaldneeks lihds ar wina nogahja pee kardinala un tam to leetu isstahstija. Kardinals wifu flaidri sinahht dabujis fajija:

„Mana waina bija, es pahrskatiyoht, peezdesmit rubtus usrakstidams; dohd man schurp to papihri, es gribu riktigi usrakstih.“

Winašč atkal drufzin usrakstijis fajija us gaspaschu: „Tahda gohdprahstiba ir zeemijama un wehrta, ka wina tapat atlihdsina; fche esmu pawehlejis, lai jums peezsimts rubtu teef ismakšati.“

S. R—n.

Gudraks par gudru.

Londones pilsehtā nahza kahds lungs pee sirgu isnohmataja un prasija: „Waj juhs newaretu man labu sirgu doht, ar ko us Ritschmondu jah?“

„To juhs dabuseet.“

„Zil par to buhs jamakša?“

„Tschetdesmit kapeikas.“

„Labi gan,“ fajija lungs, kahja sirgam mugurā un aif-

jahja. Atpakal jahjis winašč gribeja to norunatu zenu ismakšah.

„Tas man prahstā nenahst,“ fajija sirga nohmataja, „es jums tikai lihds Ritschmondu dewu sirgu par to norunatu zenu, par to zetu atpakal jums ohtri til jamakša.“

Kungs gan nomanidams, ka fchis peewilts, nomakšaja tad ari par wifu. Pehz pahra nedelahm nahza winašč atkal pee ta pašča, gribedams sirgu nohmaht. „Man waijaga us Windafor pilsehtu tikt, zil par to buhs jamakša?“

„Astondefmit kapeikas.“

Kungs sirgam mugurā kahpis aifjahja. Bet kā sirga nohmataja brihnejahs, kad fchis kahjahm atpakal nahze.

„Es jums gribu to norunatu makšu par to zetu lihds Windafor aismakšah.“

„Labi gan, bet fur ir mans sirgs?“

„Windafores pilsehtā to atstahju. Jo es ar jums norunaju ne tahlak kā lihds W. pilsehtu par to norunatu makšu aifjahht un tagad man patikahs pa dšelszetu atpakal braukt,“ atbildeja lungs.

Gudra atbilde.

Antiašč, kahda gehrmana dehts, spehleja ar faweem beedreem kahdā bedrainā plazi. Antiašč no ne-apdohmibas eelehza weenā dšitā bedrē. „Si, kā tu atkal ahra tilfi?“ fawja wina beedri. „Al juhs brihnischligi zilweki,“ atteiza winašč meerigi, „es nofreeschu lihds rijai, atnesišču trepes un iskaphšču atkal ahra.“

G. Schmidt.

Latwija, Baltija, Kreewija.

Latwiju, kā kohšču bruhti
 Augsti, augsti smeizinu! —
 Tawi tumšche laiki — gruhiti
 Weeglahm kahjahm aistel nu.
 Istures til garā stalta,
 Jautra, mudra, fahrta, balta;
 Augsti dšihwo Latwija,
 Augsti dšihwo Latwija!!

Baltija, kā mihla mahsa
 Audsi, sato kuplumā;
 Lai tew puscho jauka krahja
 Tautas gohda-wainagā:
 J' tā faule spihdi spohšči
 Jauki, laipni, mihli kohjši
 Audsi, sato kuplumā,
 Audsi, sato kuplumā!

Katram dehlam, kas tew kalpoht,
 Masees trohnis, newihstams; —
 Celam pukites seed laukohs,
 Celam spehks wehl fajuhstams,
 Wiseem drohščā weenprahstibā
 Jhā taisnā mihlestibā:
 Fajihnahs ir tehwiā,
 Augt un sakohht lai war ta.

Stuhla Janis.

Atbildeams redaktehrs Ernst Plates.